

Sygn. akt II K 106/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2017 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Jabłoński

Protokolant: Artur Pokojski

przy udziale oskarżyciela publicznego z (...) Urzędu Skarbowego w G. D. S. oraz aplikanta aplikacji prokuratorskiej K. J.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 1 września 2016 i 26 stycznia 2017 roku sprawy

P. P. (1), syna A. i P.,

urodzonego (...) w miejscowości G. (obecnie N. w Rosji)

oskarżonego o to, że:

1. pełniąc funkcję Prezesa Zarządu (...) Sp. z o.o., (...)-(...) S. 3B, zajmując się sprawami finansowymi i gospodarczymi Spółki będąc przedstawicielem płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych, działając w krótkich odstępach czasu w okresie od 20 lutego 2012 r. do 20 stycznia 2013 r. z wykorzystaniem takiej samej sposobności wbrew art. 38 §1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 51 poz. 307) pobrał i nie wpłacił w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który pobrano zaliczki, na rachunek Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych od wypłaconych pracownikom wynagrodzeń za miesiące styczeń – grudzień 2012 r., czym spowodował uszczuplenie należności publicznoprawnej w łącznej kwocie 33.938 zł,

tj. o przestępstwo z art. 77 §2 k.k.s. w zw. z art. 6 §2 k.k.s. w zw. z art. 9 §3 k.k.s.,

2. w miejscu i okolicznościach jak w zarzucie I. wbrew art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity z 2011 r. Dz. U. Nr 74 poz. 397 ze zm.) uporczywie nie wpłacił w terminie do 31 marca 2014 r. na rachunek (...) Urzędu Skarbowego w G. podatku dochodowego od osób prawnych wynikającego z zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za rok podatkowy 2013 r. (CIT-8) w kwocie 88.220 zł,

tj. o wykroczenie skarbowe z art. 57 §11 k.k.s. w zw. z art. 9 §3 k.k.s,

3. w miejscu i okolicznościach jak w zarzucie I., działając w krótkich odstępach czasu w okresie od 25 września 2012 r. do 25 września 2014 r. z wykorzystaniem takiej samej sposobności uporczywie nie wpłacał w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który pobrano podatek, na rachunek (...) Urzędu Skarbowego w G. podatku od towarów i usług w kwocie łącznie 1.559.179 zł wynikającego ze złożonych deklaracji dla podatku od towarów i usług (...) -7 za miesiące sierpień-listopad 2012, luty-kwiecień, lipiec-grudzień 2013 r., styczeń-czerwiec, sierpień 2014 r., czym naruszył art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54 poz. 535 ze zm.),

tj. o wykroczenie skarbowe z art. 57 §1 k.k.s. w zw. z art. 9 §3 k.k.s.,

I. oskarżonego uznaje za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie I. aktu oskarżenia, czyn ten kwalifikuje jako przestępstwo skarbowe z art. 77 §2 k.k.s. w zw. z art. 6 §2 k.k.s. w zw. z art. 9 §3 k.k.s. i za to na podstawie art. 77 §2 k.k.s., art. 23 §1 i §3 k.k.s. skazuje oskarżonego na karę 20 (dwudziestu) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł (sto złotych);

II. oskarżonego uznaje za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie II. aktu oskarżenia, który kwalifikuje jako wykroczenie skarbowe z art. 57 §1 k.k.s. w zw. z art. 9 §3 k.k.s.;

III. oskarżonego uznaje za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie III. aktu oskarżenia, który kwalifikuje jako wykroczenie skarbowe z art. 57 §1 k.k.s. w zw. z art. 6 §2 k.k.s. w zw. z art. 9 §3 k.k.s.;

IV. na podstawie art. 48 §1 i 4 k.k.s., art. 50 §1 k.k.s. za wykroczenia przypisane oskarżonemu w punktach II. i III wyroku wymierza mu karę grzywny w kwocie 20.000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych);

V. na podstawie art. 24 §1 k.k.s. za kary grzywny wymierzoną oskarżonemu w punktach I. i IV. sentencji wyroku czyni w całości odpowiedzialną posiłkowo spółkę (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością;

VI. na podstawie art. 627 k.p.k. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2270 zł (dwa tysiące dwieście siedemdziesiąt złotych) tytułem kosztów sądowych w tym opłata w wysokości 2.200 zł (dwa tysiące dwieście złotych).

Sygn. akt: II K 106/16

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) sp. z o.o. prowadzi działalność gospodarczą. Organem uprawnionym do reprezentowania spółki jest zarząd. Od 2005 roku, funkcję prezesa jednoosobowego zarządu pełni P. P. (1). Wykonując obowiązki prezesa, P. P. (1) interesował się bieżącymi sprawami spółki i decydował o jej sprawach finansowych. Zarząd (...) sp. z o.o. nie wyznaczył osoby, do której obowiązków należałoby obliczenie podatku, pobranie go od podatnika i wpłacenie na rachunek urzędu skarbowego.

Dowody: zeznania świadka K. P. (1) – k. 4, 179 zb. C, ; odpis KRS - k. 21-31; informacja z (...) Urzędu Skarbowego w G. – k. 186;

W okresie od 20 lutego 2012 roku do 20 stycznia 2013 roku, (...) sp. z o.o. nie wpłaciła w ustawowym terminie, tj. do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu w którym doszło do pobrania zaliczki, na rachunek bankowy Pierwszego Urzędu Skarbowego w G., zaliczek na podatek dochodowy z tytułu wynagrodzeń za pracę wypłaconych pracownikom z okres od stycznia 2012 roku do grudnia 2012 roku w łącznej kwocie 33.938 złotych. I tak:

- kwotę 3.552 złotych, należną za miesiąc styczeń 2012 roku uiściła dnia 28 lutego 2012 roku, podczas gdy termin płatności upłynął dnia 20 lutego 2012 roku;
- kwotę 3.379 złotych należną za miesiąc luty 2012 roku uiściła dnia 24 kwietnia 2012 roku, podczas gdy termin płatności upłynął dnia 20 marca 2012 roku;
- kwotę 3.604 złotych należną za miesiąc marzec 2012 roku uiściła dnia 22 maja 2012 roku, podczas gdy termin płatności upłynął dnia 20 kwietnia 2012 roku;
- kwotę 3.715 złotych należną za miesiąc kwiecień 2012 roku uiściła dnia 11 czerwca 2012 roku, podczas gdy termin płatności upłynął dnia 21 maja 2012 roku;

- kwotę 3.586 złotych należną za miesiąc maj 2012 roku uiszcza dnia 22 sierpnia 2012 roku, podczas gdy termin płatności upłynął dnia 20 czerwca 2012 roku;
- kwotę 3.579 złotych należną za miesiąc czerwiec 2012 roku uiszcza dnia 22 sierpnia 2012 roku, podczas gdy termin płatności upłynął dnia 20 lipca 2012 roku;
- kwotę 3.353 złotych należną za miesiąc lipiec 2012 roku uiszcza dnia 22 sierpnia 2012 roku, podczas gdy termin płatności upłynął dnia 20 sierpnia 2012 roku;
- z kwoty 2.658 złotych należnej za miesiąc sierpień 2012 roku uiszcza kwotę 42 złotych, podczas gdy termin płatności upłynął dnia 20 września 2012 roku;
- kwoty 2.382 złotych należnej za miesiąc wrzesień 2012 roku nie uiszcza w całości, podczas gdy termin płatności minął dnia 22 października 2012 roku;
- kwoty 1.585 złotych należnej za miesiąc październik 2012 roku nie uiszcza w całości, podczas gdy termin płatności minął dnia 20 listopada 2012 roku;
- kwoty 1.599 złotych należnej za miesiąc listopad 2012 roku nie uiszcza w całości, podczas gdy termin płatności minął dnia 20 grudnia 2012 roku;
- kwoty 988 złotych należnej za miesiąc grudzień 2012 roku nie uiszcza w całości, podczas gdy termin płatności minął dnia 21 stycznia 2013 roku;

Dowody: wyjaśnienia oskarżonego P. P. (1) – k. 100; zawiadomienie karnoskarbowe – k. 15; zaległości – k. 33, 49, 103, 210; karta weryfikacji deklaracji rocznej - k. 17; deklaracje – k. 86-91;

W okresie od sierpnia 2012 roku do sierpnia 2014 roku, (...) sp. z o.o. dokonywała odpłatnych dostaw towarów. Mimo to, spółka nie wpłacała w tym okresie w ustawowych terminach, tj. do 25. dnia miesiąca następnego po miesiącu w którym doszło do dostawy towarów, na rachunek Pierwszego Urzędu Skarbowego w G., kwoty 1.559.179 złotych, na którą złożyły się kwoty:

- 367.741 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów w sierpniu 2012 roku;
- 24.570 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów we wrześniu 2012 roku;
- 30.417 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów w październiku 2012 roku;
- 38.211 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów w listopadzie 2012 roku;
- 7.800 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów w lutym 2013 roku;
- 26.322 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów w marcu 2013 roku;
- 37.972 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów w kwietniu 2013 roku;
- 40.589 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów w lipcu 2013 roku;
- 55.054 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów w sierpniu 2013 roku;
- 1.730 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów we wrześniu 2013 roku;
- 55.351 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów w październiku 2013 roku;
- 11.700 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów w listopadzie 2013 roku;

- 194.200 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów w grudniu 2013 roku;
- 18.658 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów w styczniu 2014 roku;
- 101.723 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów w lutym 2014 roku;
- 201.925 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów w marcu 2014 roku;
- 142.272 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów w kwietniu 2014 roku;
- 158.462 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów w czerwcu 2014 roku;
- 44.482 złotych tytułem podatku VAT za dostawę towarów w sierpniu 2014 roku;

Dowody: wyjaśnienia oskarżonego P. P. (1) – k. 100; zawiadomienia karno-skarbowe - k. 18-20, 83; listy zaległości – k. 33, 34, 49, 102, 210; karta kontowa - k. 84; deklaracje – k. 105-107;

(...) sp. z o.o. nie wpłaciła w ustawowym terminie, tj. 31 marca 2014 roku, na rachunek bankowy Pierwszego Urzędu Skarbowego w G., podatku dochodowego od osób prawnych za rok podatkowy 2013 w kwocie 88.220 złotych.

Dowody: wyjaśnienia oskarżonego P. P. (1) – k. 100; listy zaległości – k. 33, 49, 101, 210; deklaracja – k. 116-119;

(...) sp. z o.o. nie składała wniosku o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych w wymienionych wyżej okresach.

Dowód: informacja z (...) Urzędu Skarbowego w G. – k. 130-131;

P. P. (1) nie był dotąd karany.

Dowód: karta karna – k. 196;

Wyjaśnienia oskarżonego P. P. (1) – k. 100, 178.

Sąd zważył, co następuje:

Dokonując ustaleń faktycznych w sprawie Sąd oparł się na zeznaniach świadka K. P. (1), a także na treści zebranych dokumentów urzędowych.

Oskarżony P. P. (1) nie kwestionował faktu nieuiszczenia przez (...) sp. z o.o. zaliczek na podatek dochodowy od wypłaconych wynagrodzeń, a także podatku CIT i VAT. W postępowaniu przygotowawczym wyjaśnił, że podatek nie został zapłacony, gdyż spółce zalegają z zapłatą kontrahenci. Na rozprawie utrzymywał natomiast, że w latach 2012-2014 sprawami finansowymi spółki zajmowała się jego siostra, J. I.. Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego złożonym na rozprawie. W ocenie Sądu stanowią one jedynie wyraz przyjętej przez oskarżonego linii obrony. Należy zauważyć, że wyjaśnienia te były niespontaniczne, gdyż w postępowaniu przygotowawczym oskarżony nie kwestionował tego, że zajmował się sprawami finansowymi spółki. Nade wszystko jednak, były one sprzeczne z wiarygodnymi zeznaniami świadka K. P. (2).

Świadek K. P. (2) zeznała, że to P. P. (3), sprawujący funkcję prezesa zarządu (...) sp. z o.o. zajmował się sprawami finansowymi spółki. Sąd dał wiarę tym zeznaniom, gdyż były one logiczne i konsekwentne, a nadto, brak było dowodów mogących podważyć ich wiarygodność.

Sąd dał wiarę dokumentom urzędowym przywołanym w ustaleniach faktycznych, gdyż zostały one sporządzone przez uprawnione do tego osoby, w zakresie ich kompetencji i prawem przepisanej formie. Ich autentyczność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Stanowią one obiektywne dowody zaświadczonych nimi okoliczności. Są one przejrzyste. Sąd nie znalazł żadnych podstaw dla podważenia ich wartości dowodowej. Na ich podstawie odtworzyć

można szczegółowy i spójny obraz nieprawidłowości w wypełnianiu zobowiązań podatkowych, jakich dopuściła się (...) sp. z o.o. W jasny sposób wskazują zakres zaległości fiskalnych i daty zaistnienia zdarzeń, które doprowadziły do ich powstania.

Ustalony stan faktyczny stanowił podstawę do przypisania P. P. (1) wszystkich czynów zarzucanych mu w akcie oskarżenia.

Odnosnie czynu wymienionego w punkcie I. aktu oskarżenia, należy stwierdzić, iż (...) sp. z o.o. zatrudniając pracowników, a zatem będąc „zakładem pracy”, było płatnikiem w rozumieniu art. 31 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. W przedmiotowym postępowaniu, w sposób nie budzący wątpliwości wykazano, że w określonych miesiącach, w okresie od stycznia do grudnia 2012 roku, podmiot ten nie dochował ustawowych terminów, nie wpłacając na rachunek Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. zaliczek potrąconych z wypłaconych wynagrodzeń za pracę. Łączne kwota przeterminowanych zaliczek ze wskazanego tytułu w tym okresie wyniosła przy tym 33.938 złotych. Zgodnie z art. 53 § 14 k.k.s., była to zatem „kwota małej wartości”, nie przekraczająca w czasie popełnienia czynu dwustukrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę. Czyn ten zawierał zatem znamiona przestępstwa skarbowego z art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

Należy w tym miejscu zauważyć, że znamię czasownikowe "nie wpłaca" wymienione w art. 77 k.k.s polega, na zaniechaniu uiszczenia pobranego podatku na rzecz organu podatkowego. Przy czym, niewpłacenie na rachunek organu podatkowego obliczonego i pobranego podatku nie musi polegać na fizycznym przejściu przez płatnika kwoty stanowiącej jego równowartość. Wystarczy, że dokonano jego potrącenia, tj. wypłacono pracownikowi kwotę pieniężną po odliczeniu podatku podlegającego pobraniu. Bez znaczenia dla odpowiedzialności karnej płatnika jest natomiast, czy posiada on środki finansowe na bieżącą produkcję, wypłatę wynagrodzenia dla pracowników czy też spłatę zobowiązań wobec kontrahentów (wyrok SN z dnia 16 maja 2002 roku w sprawie IV KKN 427/98).

W odniesieniu do czynów zarzucanych P. P. (1) w punktach II. i III. aktu oskarżenia, należy stwierdzić, iż przedmiotowe postępowanie wykazało, że w okresie do 31 marca 2014 roku oraz w okresie od 25 września 2012 roku do 25 września 2014 roku, (...) sp. z o.o. nie wpłaciła w terminie (tj. do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu w którym powstał obowiązek podatkowy) należnego podatku dochodowego od osób prawnych oraz należnego podatku od towarów i usług. Powtarzalność zachowań, długotrwałość opóźnień w uiszczeniu należności publicznoprawnych, a także fakt, że spółka nie dążyła do uzyskania ulgi w spłacie zobowiązań, świadczy o uporczywości w działaniu tego podmiotu.

Przepis art. 9 § 3 k.k.s. pozwala na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej osoby, która była wprawdzie nie wypełniła osobiście znamion przestępstwa skarbowego, lecz która pełniła określoną funkcję na rzecz podmiotu zbiorowego, ponoszącego odpowiedzialność podatkową, tj. zajmowała się sprawami gospodarczymi, a w szczególności sprawami finansowymi tego podmiotu. P. P. (1), będąc prezesem zarządu, pełnił taką funkcję w (...) sp. z o.o. Przy czym przedmiotowe postępowanie wykazało, że rola oskarżonego w zarządzaniu przedsiębiorstwem nie była czysto formalna, gdyż faktycznie podejmował on decyzje w kwestiach finansowych spółki. Spółka nie wyznaczyła osoby, do której obowiązków należałoby obliczenie podatku, pobranie go od podatnika i wpłacenie na rachunek urzędu skarbowego. Nawet przy założeniu, szczegółowymi rozliczeniami spółki zajmowała się inna osoba (np. pracownik), możliwe było pociągnięcie P. P. (1) do odpowiedzialności karnoskarbowej za czyny wymienione w akcie oskarżenia.

Sąd nie znalazł jakichkolwiek podstaw do stwierdzenia, iż w czasie popełnienia przez oskarżonego przypisanych mu czynów, zachodziła jakakolwiek okoliczność wyłączająca ich kryminalną bezprawność. Nie zachodziły również żadne okoliczności wyłączające winę P. P. (1). Nie był on w szczególności ograniczony w możliwości rozpoznania znaczenia i konsekwencji swojego czynu przez chorobę psychiczną, niedorozwój umysłowy lub czasowe zaburzenie czynności psychicznych. Oskarżony jest i już w trakcie popełniania czynów był osobą dorosłą. W inkryminowanym czasie nie zasza także czasowa niepoczytalność oskarżonego.

Stopień szkodliwości społecznej czynów P. P. (1) należy określić jako niemały. Zachowania oskarżonego objawiły się w stosunkowo długim okresie czasu. Miały one charakter uporczywy. Nadto kwoty uszczupień należności publicznoprawnych będąca skutkiem zachowań oskarżonego, jawią się jako stosunkowo wysokie (w przypadku

zaległego podatku VAT kwota ta wyniosła aż 1.559.179 złotych). Tym niemniej, należy podkreślić, że (...) sp. z o.o. częściowo wpłaciła zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od wynagrodzeń wypłaconych w 2012 roku oraz podatek VAT wskazane w akcie oskarżenia.

W punkcie I. sentencji wyroku, za przestępstwo skarbowe z art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s., Sąd wymierzył oskarżonemu karę 20 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 100 złotych. Natomiast w punkcie IV. sentencji wyroku, za dwa wykroczenia z art. 57 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. (punkty II. i III. aktu oskarżenia), Sąd wymierzył oskarżonemu karę grzywny w kwocie 20.000 złotych. Należy w tym miejscu zauważyć, że oskarżyciel domagał się na rozprawie wymierzenia za wykroczenia skarbowe dwóch kar grzywny. Orzeczenie takie byłoby sprzeczne z art. 50 § 1 k.k.s., który stanowi, że w przypadku skazania za dwa lub więcej wykroczeń skarbowych, Sąd orzeka jedną karę grzywny.

Na niekorzyść P. P. (1) przemawiają okoliczności wpływające na ocenę szkodliwości społecznej czynu, tj. wzgląd na długotrwałość naruszeń i rozmiar spowodowanych uszczerpków oraz uporczywość w zachowaniu.

Na korzyść oskarżonego przemawia fakt, że nie był on dotąd karany oraz fakt częściowego uregulowania przez spółkę zaległości publicznoprawnych.

Zdaniem Sądu, kary grzywny w zasądzonej wysokości, spełnią cele kary w zakresie prewencji indywidualnej, wpłyną bowiem na oskarżonego wychowawczo i spowodują, że nie będzie on w przyszłości popełniał przestępstw oraz spowodują u niego przekonanie o nieopłacalności popełniania tego rodzaju przestępstw i wykroczeń skarbowych w przyszłości, jak również uczynią zadość wymaganiom w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Zdaniem Sądu ilość stawek dziennych wymierzonych w ramach orzeczonej kary grzywny za przestępstwo jak i grzywna kwotowo orzeczona za wykroczenia skarbowe są adekwatne do stopnia społecznej szkodliwości przypisanych oskarżonemu czynów oraz stopnia jego zawinienia, jak też uwzględnia rozmiary zaległości w uiszczaniu należności publicznoprawnych oraz niewątpliwą korzyść majątkową jaką spółka osiągnęła z przypisanych oskarżonemu czynów. Ustalając wysokość stawki dziennej jak i grzywny kwotowej Sąd uwzględnił aktualną sytuację majątkową i rodzinną oskarżonego – posiada stały dochód, jest osobą z wyższym wykształceniem. W ocenie Sądu tak uiszczone grzywny jest on w stanie uiścić, kwoty te nie wykraczają poza jego potencjalne możliwości zarobkowe i płatnicze.

Z uwagi na to, że w związku z zachowaniami P. P. (1), (...) sp. z o.o. odniosła korzyść majątkową, w punkcie III. wyroku Sąd uczynił spółkę posiłkowo odpowiedzialną za orzeczone kary grzywny.

Sąd obciążył P. P. (1) kosztami postępowania, albowiem swoim zachowaniem przyczynił się do ich powstania. Oskarżony jest młody zdrowym mężczyzną osiągającym stały dochód. Uiszczenie niewygórowanych kosztów nie będzie dla niego zanedo dolegliwe.